

Katowice, dnia ..... 22 WRZ. 2005

**NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA**

40-039 KATOWICE

ul. Powstańców 29

☎ (032) 255-30-67 fax 255-57-92

Nr LKA-41018-1-05, P/05/103

Pan Ludwik Jagoda

Burmistrz

Miasta Bieruń

w odpowiedzi prosimy

dowoląc się na nasz znak
URZĄD MIEJSKI BIERUŃ
w piątek

dnia 2005-09-23

L.dz. 5282/05

podpis

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła w Urzędzie Miejskim w Bieruniu, zwanym dalej „Urzędem”, kontrolę w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi i pożytkowymi w latach 2002 - 2005 (do 31 marca).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 8 lipca 2004 roku, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi i pożytkowymi, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli:

1. W wyniku przeprowadzonych przez Urząd działań od 2002 roku selektywną zbiórką odpadów komunalnych (szkła, tworzyw sztucznych, papieru i złomu metali) objęte zostało 100 % mieszkańców Gminy.

Łącznie w latach 2002 - 2004 na terenie Gminy wytworzono 15.704,8 Mg odpadów komunalnych, a odzyskowi i recyklingowi poddano 491,9 Mg z nich (3,13 %), w tym 446,2 Mg odpadów opakowaniowych, głównie szkła (211,46 Mg), tworzyw sztucznych

¹ Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 ze zm.

(182,4 Mg), złomu (50 Mg tylko w 2002 r.) oraz papieru i tektury (2,34 Mg). W poszczególnych latach udział odpadów opakowaniowych poddanych odzyskowi i recyklingowi wynosił odpowiednio 3,90 %, 1,11 % i 3,05 %.

Na gospodarowanie odpadami komunalnymi w latach 2002 - 2005 (I półrocze) wydatkowano z budżetu Gminy i Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej łącznie ponad 352,3 tys. zł. Z kolei przychody Gminy z tytułu opłat produktowych wyniosły w tych latach 34,03 tys. zł.

Koszty organizacji odzysku i recyklingu odpadów w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gminy w 2002 r. wyniosły 5,82 zł, w 2003 r. 6,24 zł, a w 2004 r. 5,46 zł. W przypadku odpadów opakowaniowych koszty jednostkowe wynosiły odpowiednio: 3,70 zł, 4,80 zł i 2,80 zł.

2. Zintegrowany gminny program ochrony środowiska dla Miasta Bieruń, którego częścią składową był gminny plan gospodarki odpadami, uchwalony został przez Radę Miasta 27 lutego 2003 r. Uchwalenie programu nastąpiło na podstawie art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska².

Projekt gminnego planu gospodarki odpadami przed uchwaleniem nie został przedstawiony do zaopiniowania Zarządowi Województwa Śląskiego, co stanowiło naruszenie postanowień art. 14 ust. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.

Stwierdzono, że Burmistrz Miasta projekt zintegrowanego gminnego programu ochrony środowiska przesłał 11 lutego 2003 r. do zaopiniowania przez Zarząd Powiatu Bieruńsko – Łędzińskiego, wskazując jako podstawę art. 17 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zarząd Powiatu w sprawie przedstawionego projektu programu nie zajął stanowiska, co w świetle uzyskanych w toku kontroli wyjaśnień Wicestarosty Powiatu Bieruńsko-Łędzińskiego uzasadniane było zastosowaną przez Burmistrza podstawą prawną, a także brakiem uchwalonego powiatowego planu gospodarki odpadami.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia fakt, że pomimo wejścia w życie z dniem 2 maja 2003 r. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami³, uchwalony gminny plan gospodarki odpadami, nie odpowiadający wymogom art. 15 ust. 2 i 7 ustawy

---

² Dz. U Nr 62 poz. 627 ze zm.

o odpadach oraz wymogom ustalonym w § 4 i § 6 ust. 2 ww. rozporządzenia, nie został dotychczas zaktualizowany. Udzielenie przez Urząd zamówienia na jego aktualizację nastąpiło dopiero w kwietniu 2005 r. z terminem realizacji w sierpniu 2005 r.

W szczególności gminny plan gospodarki odpadami:

- nie ujmował problematyki gospodarki odpadami opakowaniowymi,
- nie uwzględniał określonych w wojewódzkim i powiatowym planie gospodarki odpadami założeń, m.in. dotyczących celów krótko (do 2007 r.) oraz długookresowych (do 2015 r.) w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i odpadami opakowaniowymi, prognoz wytwarzania oraz stopnia odzysku odpadów komunalnych, biodegradowalnych, wielkogabarytowych, budowlano-remontowych, opakowaniowych oraz niebezpiecznych wytwarzanych na terenie gminy w latach 2003 - 2015, oraz nie ujmował analizy kosztów związanych z realizacją planowanych przez gminę przedsięwzięć w zakresie gospodarki odpadami.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację ustalonych w omawianym planie zadań w zakresie gospodarowania odpadami. W latach 2003 - 2005 Urząd, współdziałając z Bierońskim Przedsiębiorstwem Inżynierii Komunalnej sp. z o.o., realizował bowiem 6 z nich, dotyczących doskonalenia selektywnej zbiórki odpadów, wydzielenia ze strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych (baterii i świetlówek) i wielkogabarytowych oraz uruchomienia pilotażowego programu kompostowania odpadów zielonych i biodegradowalnych z gospodarstw domowych. Zlikwidowano i zrekultywowano 18 istniejących wcześniej dzikich wysypisk odpadów komunalnych, a w wyniku wzmożenia działań prewencyjno - kontrolnych bieżąco likwidowano powstające dzikie wysypiska odpadów.

Urząd nie podjął dotychczas realizacji 3 zaplanowanych na lata 2003 - 2006 zadań dotyczących zorganizowania miejsca czasowego gromadzenia odpadów innych niż niebezpieczne, budowy gminnego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych oraz rozwiązania problemu gospodarowania odpadami zawierającymi azbest.

Zaznaczyć należy, że pomimo upływu 2 lat od uchwalenia gminnego planu gospodarki odpadami, Burmistrz Miasta do czerwca 2005 r. nie przedłożył radzie gminy sprawozdania z realizacji tego planu, co stanowiło naruszenie postanowień art. 14 ust. 13 ustawy o odpadach.

---

³ Dz. U Nr 66 poz. 620

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do formy i terminowości składanych przez Gminę w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (WFOŚiGW) sprawozdań za lata 2002-2004 o rodzaju i ilości zebranych i przekazanych do odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych oraz o wydatkach poniesionych na te działania. Sprawozdania za lata 2002 i 2003 sporządzono z podaniem symboli PKWiU poszczególnych odpadów, a w sprawozdaniu za 2004 rok podając rodzaje opakowań symboli tych nie określono. Do złożonych sprawozdań WFOŚiGW nie zgłaszał uwag.

Wyniki kontroli wykazały, że wspomnianych sprawozdań Urząd nie przekazywał Marszałkowi Województwa Śląskiego, co stanowiło naruszenie przepisów art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej⁴.

W związku z ustaleniami kontroli, Burmistrz Miasta w czerwcu 2005 r. przekazał Marszałkowi Województwa zaległe sprawozdania za lata 2002 – 2004.

W latach 2002 - 2004 Burmistrz Miasta opiniował 33 otrzymane od starostów i Wojewody Śląskiego wnioski podmiotów gospodarczych o wydanie im zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu i odzysku odpadów. Z ilości tej 31 wniosków zaopiniowano pozytywnie, a 2 w części lub całości negatywnie.

Stwierdzono, że w 14 przypadkach postanowienia Burmistrza Miasta zawierające przedmiotowe opinie wydane zostały po upływie 15 - 64 dni (w tym 12 po upływie 20 dni) od daty wpływu spraw do Urzędu, to jest z naruszeniem przepisu art. 106 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego⁵, który stanowi, że organ do którego zwrócono się o zajęcie stanowiska, obowiązany jest przedstawić je niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie dwóch tygodni. Mimo nie zajęcia stanowiska w terminie, Urząd nie informował stron o nowym terminie załatwienia sprawy, naruszając tym samym przepis art. 36 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego stanowiący, że o każdym przypadku nie załatwienia sprawy w terminie, organ administracji publicznej obowiązany jest zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.

---

⁴ Dz. U. Nr 63, poz. 639 ze zm. zwanej dalej ustawą z dnia 11 maja 2001 r. o opłacie produktowej,

⁵ Dz. U z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli nie może zaakceptować złożonych przez Pana Burmistrza wyjaśnień, iż przyczyną wydłużenia terminów wydania ww. postanowień było prowadzenie postępowań wyjaśniających, gdyż na potwierdzenie powyższego nie przedstawiono żadnych dokumentów.

Najwyższa Izba Kontroli krytycznie ocenia niewykorzystywanie przez Burmistrza Miasta w zakresie dotyczącym gospodarowania odpadami komunalnymi uprawnień kontrolnych ustalonych w art. 379 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz w art. 8 b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁶. W latach 2002 - 2005 (I półrocze) służby Urzędu nie przeprowadziły bowiem kontroli żadnego z 29 przedsiębiorców działających na terenie Gminy w zakresie przestrzegania przez nich warunków wydanych zezwoleń na zbieranie, transport i odzysk odpadów.

Wyniki kontroli wykazały, że nie wszystkie zadania Gminy związane z gospodarowaniem odpadami, określone m.in. w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach oraz ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o opłacie produktowej, były uwzględnione w obowiązującym regulaminie organizacyjnym Urzędu i przyporządkowane do zakresu działania odpowiedzialnych komórek organizacyjnych, tj. Wydziału Gospodarki Komunalnej oraz Referatu Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa. Dotyczyło to m.in. zadań związanych ze sporządzaniem i przekazywaniem stosownym organom sprawozdań o rodzaju i ilości odpadów opakowaniowych zebranych na terenie gminy oraz opiniowaniem wniosków podmiotów o wydanie im zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Z wyjaśnień Burmistrza wynika, że Urząd nie współpracował z Marszałkiem Województwa, Starostą, Inspekcją Ochrony Środowiska i Inspekcją Handlową w zakresie dotyczącym gospodarowania odpadami komunalnymi, a 2 jego pracowników uczestniczyło w 2 konferencjach zorganizowanych w Urzędzie Marszałkowskim na temat gospodarki niektórymi odpadami.

Analiza udzielonych przez Urząd 4 zamówień o łącznej wartości 436.999 zł na opracowanie gminnego programu ochrony środowiska oraz na prowadzenie w latach

---

⁶ Dz. U Nr 132, poz. 622 ze zm.

2002 - 2005 na terenie Gminy selektywnej zbiórki odpadów komunalnych wykazała, że wybór wykonawcy tych zamówień nastąpił zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych⁷.

Przedstawiając Panu Burmistrzowi oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach wnosi o:

1. *Dokonanie aktualizacji gminnego planu gospodarki odpadami oraz uzyskanie przed jego uchwaleniem wymaganych przepisami opinii, m.in. w zakresie jego zgodności z planami wyższego stopnia.*
2. *Przedłożenie Radzie Gminy sprawozdania z dotychczasowej realizacji uchwalonego gminnego planu gospodarki odpadami.*
3. *Stworzenie warunków zapewniających:*
  - *dotrzymanie określonych w kodeksie postępowania administracyjnego terminów i zasad wydawania postanowień w sprawach z zakresu gospodarowania odpadami,*
  - *wykorzystywanie uprawnień kontrolnych wobec przedsiębiorców prowadzących na terenie Gminy działalność w zakresie gospodarowania odpadami,*
  - *przedkładanie Marszałkowi Województwa corocznych sprawozdań o rodzaju i ilości odpadów opakowaniowych zebranych na terenie gminy, przekazanych do odzysku i recyklingu oraz o wydatkach ponoszonych na tą działalność.*
4. *Uwzględnienie w regulaminie organizacyjnym Urzędu i w zakresach obowiązków pracowników wszystkich ustawowych zadań Gminy w zakresie gospodarowania odpadami.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania ocen, uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

---

⁷ Dz. U. z 2002 r., Nr 72, poz. 664 ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń - zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK - termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

D Y R E K T O R
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Katowicach

z up. mgr *Gabriela Tutak*
WICE D Y R E K T O R